

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for udvikling af Landdistrikterne

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

NYT OM FODRING OG ENSILING AF MAJS

Rudolf Thøgersen, HusdyrInnovation Kvæg

Grovfoderseminar
7. – 9. februar 2017

STATUS PÅ EFFEKT AF FK-NDF

2

NYE FORSØG OG NYE REVIEWS OM NDF-FORDØJELIGHED

DKC-forsøg

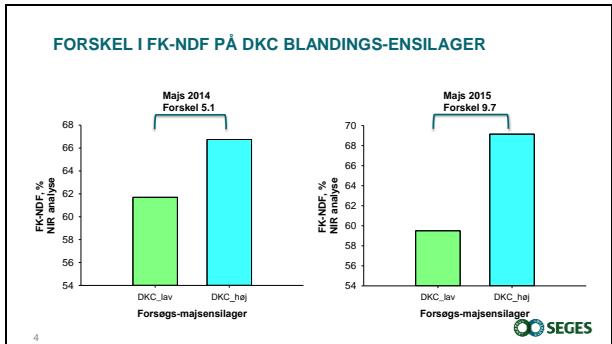
- 2014-majs
- 2015-majs

Metaanalyser

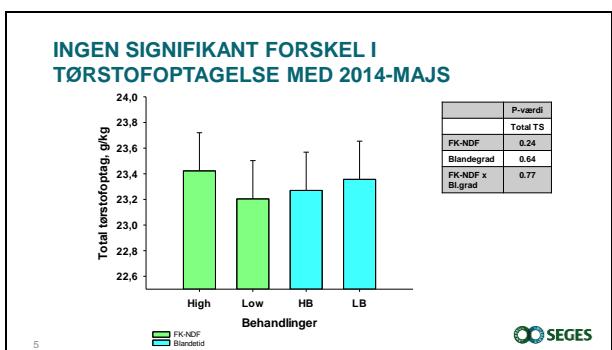
- Krämer-Schmid et al. (2016)
- Ferrareto & Shaver (2015) blev præsenteret på Grovfoderseminar 2016

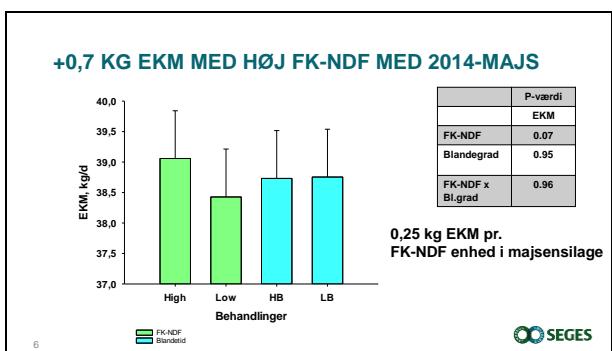
3

Forsøgene på DKC er gennemført som 4 x 4 romerkvadrat forsøg i tre ugers perioder med i alt ca. 60 kør i hvert forsøg. Majsensilagen blev hentet fra praksis og var udvalgt efter henholdsvis høj og lav FK-NDF ud fra NIR-analysen. For hver majstype blev der indhentet majsensilage fra fire kvægbrug, der blev blandet sammen og pakket i wrapballer med Orkel-presser.

Der var ingen signifikant forskel i foderoptagelsen hverken mellem majstype eller blandegrad i forsøget med 2014-majsen.

Der var en stærk tendens til højere EKM-ydelse ($P = 0,07$) for majsensilage med høj FK-NDF i forhold til lav FK-NDF i forsøget med 2014-majsen. Effekten svarede til 0,25 kg EKM pr. FK-NDF enhed.

Der var ingen effekt af blandegrad.

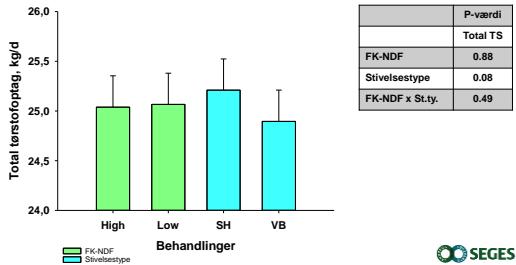
SIGNIFIKANT EFFEKT PÅ PROTEINYDELSEN MED 2014-MAJS

	FK-NDF		Blandetid		P-værdi		
	Høj	Lav	Standard	Lang	FK-NDF	Blandetid	FkxBltid
Fedt, %	4.02	4.03	4.00	4.02	0.37	0.54	0.11
Protein, %	3.55	3.54	3.54	3.54	0.46	0.87	0.30
Fedydelse, kg/d	1.54	1.52	1.53	1.54	0.18	0.62	0.62
Proteinydelse, kg/d	1.37	1.34	1.36	1.35	0.04	0.65	0.41
Fedt:protein	1.13	1.14	1.13	1.14	0.27	0.60	0.06
Foderudnyttelse, EKM/DMI	1.67	1.65	1.67	1.65	0.42	0.28	0.59

7

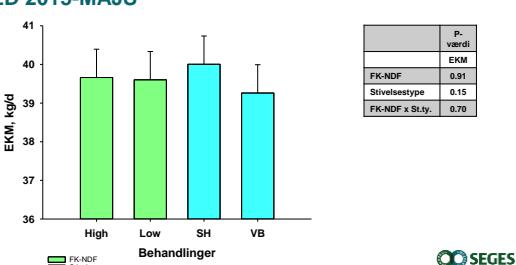
INGEN FORSKEL I TØRSTOFOPTAGELSE MED 2015-MAJS

8

INGEN VIRKNING PÅ EKM-YDELSEN I FORSØG MED 2015-MAJS

9

Der var signifikant højere proteinydelse for majssensilage med høj FK-NDF i forsøget med 2014-majsen. Forskellen var på ca. 30 g protein pr. dag, hvilket svarer til ca. 10 kg ekstra mælkeprotein pr. årsko.

Der var heller ingen signifikant forskel i foderoptagelsen mellem majstype eller stivelsestype i forsøget med 2015-majsen, men der var dog en stærk tendens til højere foderoptagelse med sodahvede i forhold til valset byg.

Der var ingen signifikante forskelle i EKM-ydelsen mellem behandlinger i forsøget med 2015-majsen.

KUN SIGNIFIKANT EFFEKT PÅ PROTEINPCT. OG FEDT:PROTEIN AF FK-NDF

	FK-NDF		Blandetid		P-værdi		
	Høj	Lav	Standard	Lang	FK-NDF	Blandetid	FkxBlt.tid
Fedt, %	3,94	3,97	3,96	3,96	0,16	0,95	0,78
Protein, %	3,60	3,57	3,58	3,59	<0,01	0,10	0,02
Fedydelse, kg/d	1,54	1,55	1,56	1,53	0,67	0,16	0,70
Proteinydelse, kg/d	1,42	1,40	1,42	1,40	0,37	0,22	0,86
Fedt:protein	1,09	1,11	1,10	1,10	<0,01	0,50	0,56
Foderudnyttelse, EKM/DMI	1,59	1,59	1,59	1,58	0,95	0,67	0,56

10

Der var signifikant højere proteinpct. for majsensilage med høj FK-NDF og signifikant lavere fedt:protein-forhold.

RESPONS PÅ ÆNDRING AF NDF-FORDØJELIGHED I METAANALYSE

	Antal forsøg	Antal obs.	Gennemsnit	Respons pr. FK-NDF enhed	P-værdi
Tørstofoptagelse, kg	29	96	22,1	0,021	0,329
Mælk, kg/dag	25	83	33,8	0,082	0,042
Fedt, pct.	23	65	3,60	0,08	0,811
Protein, pct.	23	65	3,14	0,03	0,851
Laktose, pct.	15	37	4,86	0,2	0,006
Tilvækst, kg/dag*	13	33	0,369	0,012	0,028

* Bør tages med et vist forbehold, idet forsøgene er gennemført over korte perioder (typisk 28 dage), og der kan være sket ændringer i vomfylden

Krämer-Schmid et al. (2016)

11

Krämer-Schmid et al. (2016) fandt en signifikant stigning på 0,082 kg for hver 1,0 pct.-enheds stigning i NDF-fordøjeligheden af majsensilage. Mælkeydelsen i forsøgene var udtrykt enten som energikorrigeret mælk, fedtkorrigeret mælk eller ukorrigeret mælk. Der var dog ingen forskel i mælkens fedt- og proteinindhold. De fandt også en signifikant stigning på 0,012 kg tilvækst for hver 1,0 pct.-enheds stigning i NDF-fordøjeligheden på basis af 13 forsøg med i alt 33 observationer. Tilvæksten bør dog tages med et vist forbehold, idet forsøgene er gennemført over korte perioder (typisk 28 dage), og der kan være sket ændringer i vomfylden.

BEREGNING AF EFFEKT PÅ NDF-FORDØJELIGHED I KRÄMER-SCHMID ET AL. (2016)

	Kg/dag	MJ/kg	MJ i alt/dag
EKM	0,082	3,14	0,26
Tilvækst	0,012	31	0,37
EKM + tilvækst			0,63
Omragnet til kg EKM			0,20
Kg EKM pr. FK-NDF enhed korrigert for majsandel (1000/776 = 1,29)			0,26

12

Majsensilage udgjorde i gennemsnit 776 g/kg tørstof af grovfoderet. Krämer-Schmid et al. (2016) skriver, at de formoder, at effekten kan opskaleres til at være $1000/776 = 1,29$ gange større, hvis grovfoderet havde bestået udelukkende af majsensilage.

Nettoenergibehovet til 1 kg tilvækst i forbindelse med deponering er 31 MJ, hvilket er ca. 10 gange mere end nettoenergibehovet til produktion af 1 kg EKM (Nielsen & Volden, 2011). Hvis energibehovet til tilvæksten omregnes til energibehovet til EKM, kan de 0,082 kg EKM tillægges 0,12 kg EKM, hvorefter den samlede effekt bliver ca. 0,20 kg EKM pr. 1,0 procentenheds stigning i NDF-fordøjeligheden i majsensilagen. Hvis der desuden korrigeres for majsandelen, bliver den totale effekt 0,26 EKM pr. FK-NDF enhed.

EFFECT OF MAIZE SILAGE HYBRIDS ON LACTATION PERFORMANCE

	CONS	BMR	HFD	LFY	P-value
Number of treatments	53	39	9	12	
Dry matter intake, kg/d	24,0 ^b	24,9^a	24,6^a	23,7 ^b	0,001
Milk, kg/d	37,2 ^b	38,7 ^a	38,2 ^{ab}	37,3 ^{bc}	0,001
Milk fat, %	3,63 ^a	3,52 ^b	3,63 ^{ab}	3,67 ^a	0,01
Milk protein, %	3,06	3,07	3,09	3,06	0,42
Milk protein, kg/d	1,13 ^c	1,18^a	1,17^{ab}	1,13 ^{bc}	0,001

Hybrids selected for high fiber digestibility (BMR and HFD) increased milk and protein yield due to higher dry matter intake

Ferraretto & Shaver (2015), J. Dairy Sci. 98, 2662-2675

13

FORSKELLEN I FK-NDF SKYLDEN FORSKEL I STÆNGELFRAKTION UNDER KOLBE

Fraktion	Parameter	Høj FK-NDF	Lav FK-NDF	P-værdi
Kolbe	EFOS	89,6	89,4	0,91
	NDF	242	243	0,94
Stængel over kolbe	EFOS	49	47	0,27
	NDF	612	625	0,10
Stængel under kolbe	EFOS	43	39	0,04
	NDF	647	668	0,23

KvægInfo 2514, 2016

14

KONKLUSION

- Tydelig effekt af FK-NDF i majsensilage på EKM- eller proteinydelsen på tværs af forsøg
- Ved høj stubhøjde er der betydeligt mindre forskel i FK-NDF mellem sorter

15

CONS = konventionelle typer.

BMR = brown midrib, der er en særlig majstype (mutant) med høj NDF-fordøjelighed.

HFD = high fiber digestible, der er sorter med lavt ligninindhold eller høj in vitro NDF fordøjelighed.

LFY = leafy , der er bladrige sorter.

Mælkeproteinydelsen var 40 – 50 g højere pr. dag for sorter med høj NDF-fordøjelighed.

Den 19. september 2016 blev der høstet 3 planter fra hver af 10 forskellige sorter dyrket ved Esbjerg. Der blev udvalgt 5 sorter med forventet høj fordøjelighed af FK-NDF (Absalon, Atrium, Leovoxx, Nitro, Sunlite) og 5 sorter med forventet relativ lav FK-NDF (Amagrano, Ambition, Aurelius KWS, Fieldstar, Martinez KWS). Alle planter blev høstet med stubhøjde på ca. 20 cm.

BEREGNING AF MAJSSORTERS MERVÆRDI

WWW.SORTSVALGMAJS.DK

16

UÆNDREDE PRINCIPPER – MEN FODERRATION BEREGNES I NORFOR

Økonomisk merværdi af følgende
egenskaber:

Markudbytte (FEN/ha)
Foderoptagelse (NEL20/ko)

- Afhaenger af NDF, FK organisk stof og energiværdi

Proteinindhold

FK-NDF (+0,25 kg EKM/enhed)

- Vægtet med maissandel af grovfoder på tørstofbasis og andel lakerende køer

17. |

FORUDSÆTNINGER I NORFOR

Feed code	Feed name	Price _Kg Pris. øre pr. kg
Kraftfoder		
001-0005-0001	Vårbyg	
002-0054-0001	Søjaskråloder, afskallet	Priserne på kraftfoder fastsættes forud for hver sæson ud fra oplysningerne på farmatlonline.dk.
004-0020-0001	Røepliller, umelasseret	
013-0001-0001	Urea	
014-0005-0001	A 8	
Klevergræssensilage		
006-0229-0001	Klevergræsens. Høj FK	1
006-0230-0001	Klevergræsens. Mid FK	1
Majsensilage		
006-0308-0001	Måleblanding	1
006-0308-0002	Sort 1	1
006-0308-0003	Sort 2	1
006-0308-xxxx	Sort xxxx	1

18

KVALITET AF KLØVERGRÆSENSILAGE OG GRÆS/MAJS-FORHOLD VÆLGES

Foderkode	Fodermiddelnavn	NEL20 MJ/kg tørstof	Græs/majs
006-0229	Kløvergræsens., middel FK	6,17	30/70
006-0229	Kløvergræsens., middel FK	6,17	50/50
006-0229	Kløvergræsens., middel FK	6,17	70/30
006-0230	Kløvergræsens., høj FK	6,41	30/70
006-0230	Kløvergræsens., høj FK	6,41	50/50
006-0230	Kløvergræsens., høj FK	6,41	70/30

19

EFFEKT AF FK-NDF VÆGTES MED MAJSANDEL OG ANDEL LAKTERENDE KØER

Majsandel af grovfoder	Lakterende køer	Kg EKM pr. FK-NDF enhed
0,3	330/365 dage	0,07
0,5	330/365 dage	0,11
0,7	330/365 dage	0,16

20

Sort	Sandsynlighed for min. at opnå et højt tørstof %	Teoretisk modningsdato	Total, kr./årsko
Blanding, majs	50	-	0
Edgard KWS	81	27. sep	-220
Augustus KWS	88	23. sep	-250
Sergio KWS	86	24. sep	-282
Arcade	86	23. sep	-286
Rubiera KWS	86	24. sep	-303
Reason	88	23. sep	-349
Ambition	81	26. sep	-350
Glory	84	25. sep	-365
Kainoas	87	23. sep	-380
Emmerson	92	19. sep	-399

Variationsbredde:
 13 sorter
 -220 til -531 kr./årsko

Sort	Sandsynlighed for min. at opnå ensket tørstof %	Teoretisk modningsdato	Areal pr. årsko, ha.	Omkostninger til majdrykning, kr./årsko
Blanding, majs	-	-	0.238	0
Edgard KWS	81	27. sep	0.221	-132
DB alternativ afgrøde, kr./årsko				
0	0	0	0	
1	122	-231	-220	

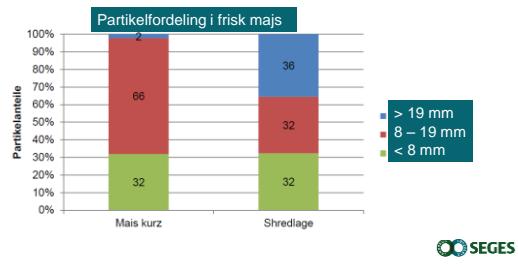
FORSØGSRATIONER I TYSK FORSØG (TMR)				
Majsensilage Teoretisk snitlængde	Almindelig 7 mm		Shredlage 26 mm	
Hold	AuH	AmH	SuH	SmH
Procent af tørstof				
Halm		1,8		1,8
Majsensilage	44,7	43,9	45,5	44,7
Græsensilage	14,3	14,1	14,1	13,9
HP-Pulp	9,2	9,1	9,1	9,0
Kraftfoder + propylenglykol	31,7	31,2	31,3	30,8

Pries & Bothe, Riswicker Ergebnisse 2/2016 www.riswick.de

24

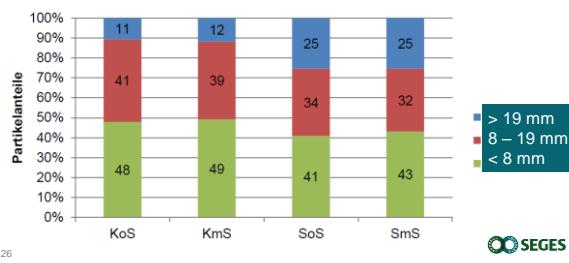
Det første forsøg med Shredlage i Europa er gennemført på forsøgsstation i Nordrhein-Westfalen. Majsen blev høstet den 29. september 2015 med fabriksny Claas 950 og 960 monteret med henholdsvis "Claas MCC Shredlage" og almindelig concracker. Fodringsforsøget blev gennemført fra 19. januar – 7. juni 2016 med 4 hold a 24 højtydende køer af racen Tysk Holstein.

STOR FORSKEL I ANDEL STORE PARTIKLER

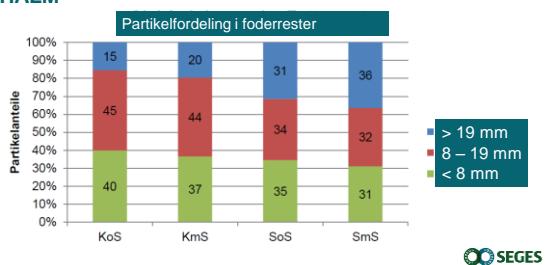
25

PARTIKELFORDELING AF FODERRATIONER

26

TEGN PÅ MERE SORTERING I RATIONER MED HALM

27

Der var tilsyneladende flere store partikler i de to rationer med halm, hvilket kunne tyde på, at kørerne har frasorteret en del af halmen.

INGEN FORSKEL I MÆLKEYDELSEN

Hold	AuH	AmH	SuH	SmH	P-værdi
Foderoptagelse, kg tørstof	23,2 ^a	24,1 ^{ab}	23,2 ^a	25,0 ^b	0,002
Produktion					
EKM, kg	37,2	36,6	36,2	37,0	0,742
Fedtprocent	3,70	3,73	3,61	3,67	0,642
Fedt, kg	1,42	1,42	1,38	1,42	0,724
Proteinprocent	3,26	3,26	3,24	3,25	0,876
Protein, kg	1,27	1,24	1,24	1,26	0,646
Urea, mg/kg	206 ^{ab}	211 ^b	192 ^a	192 ^a	0,012

28

Pries & Bothe, Riswicker Ergebnisse 2/2016 www.riswick.de

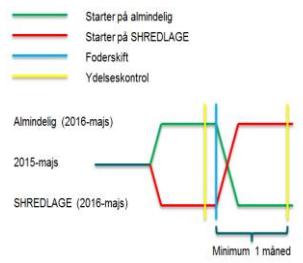
OVERSIGT OVER FORSØG MED SHREDLAGE

Kilde	Teoretisk snitlængde		Majs, % af TS	Tørstof-optag., kg	EKM kg/ko
	Kontrol	Shredlage			
Ferraretto & Shaver (2012)	19	30	50	+0,7	+0,9
Vanderwerff et al. (2015)	19	26	45	+0,2	+0,9
Chase (2015)			50	-0,2	-0,2
Pries & Bothe (2016)	7	26	38	+0,5	-0,3

29

TEST AF SHREDLAGE/FIBERTECH I 10 DANSKE BESÆTNINGER

30

På trods af den højere foderoptagelse for rationerne med halm var der ingen forskel i mælkeydelsen.

De to første amerikanske forsøg gennemført ved University of Wisconsin viste tendens til knap 1 kg EKM mere med Shredlage majsensilage. Forsøget på Cornell University (Chase, 2015) viste derimod ingen forskel hverken i foderoptagelse eller mælkeydelse. Det tyske forsøg viste heller ingen signifikante forskelle.

Der gennemføres et overkrydsningsforsøg i 10 besætninger med to forsøgsbehandlinger:

Almindelig: Majs høstet med almindelig kerneknuser og normal snitlængde (10–12 mm)
 Revet majs: Majs høstet med Shredlage eller Fibertech valser og lang snitlængde (> 20 mm)
 Halvdelen af besætningerne starter med almindelig majs og den anden halvdel med revet majsensilage. Der måles bl.a. stivelsesfordøjelighed og mælkeydelse.

OPTIMAL STUBHØJDE SAMT KOLBE- OG KERNEMAJS

31

FORUDSÆTNINGER

Parameter	Ændring
Fra 30 til 60 cm stub	
FK-NDF	+2,4 enheder
EKM-ydelse	0,25 kg EKM pr. FK-NDF enhed
Udbytte i majshelsæd	-750 FEN pr. ha
Kolbemajs	
Udbytte	-15 pct.
Crimpet majs	
Udbytte	-20 pct.

32

SCENARIER FOR YDELSE OG FODERRATION

Scenarie	1	2	3	4	5
	Normal stubhøjde	+ 30 cm stub	+ 30 cm stub, + 120 kg EKM	Kolbemajs	Crimpet majs
Ydelse, kg EKM pr. årsø	11.000	11.000	11.120	11.000	11.000
<i>Foderration</i>					
<i>Kg tørstof pr. ko pr. dag</i>					
Hvede, NaOH-ludet	5,5	4,6	4,8	4,6	4,1
Rapskage	3,2	3,2	3,2	3,0	2,8
Sojaskrå	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1
Røepliller	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Klovergræsensilage	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Majsen silage	8,1	8,7	8,6	7,5	8,2
Kolbemajsen silage				1,4	
Crimpet majs					1,2
I alt	24,7	24,4	24,6	24,5	24,4

33

ÆNDRING I FORHOLD TIL HØST AF MAJSHELSÆD MED NORMAL STUBHØJDE				
	+30 cm stub	+30 cm stub, +120 kg EKM	Kolbemajs	Crimpet majs
Kr. pr. årsko				
EKM-ydelse		276		
Kraftfoder	374	215	448	737
Maskinstation	16	16	8	-84
Afpudsning	-51	-51		
Lager efter 1 år	-483	-470	-403	-642
Resultat	-144	-14	53	11

34

MEGET SMÅ GEVINSTER VED HØJ STUB ELLER HØST AF KOLBEMAJS ELLER CRIMPET MAJS					
Scenarie	1	2	3	4	5
	Normal stubhøjde	+ 30 cm stub	+ 30 cm stub, + 120 kg EKM	20 % af majsareal som kolbemajs	20 % af majsareal som kermemajs
Mælkepris: 2,30 kr./kg Pris NaOH hvede: 1,33 kr./kg	-	-144	-14	53	11
Mælkepris: 2,76 kr./kg Pris NaOH hvede: 1,33 kr./kg	-	-144	42	53	11

35

HVORDAN ER DET NU, DET HÆNGER SAMMEN?

Græsset bør bestemme stubhøjde i majsen

Majsen i fedtmarken kan forøges ved at sætte en højere stub. Det vil give et bedre udbytte i den tid, hvor der skal tages høst til græs. Det betyder, at der kan være flere mælkeproducenter, hvis man ikke har lav fordejlighed, på græsset under jorden, og derfor ikke sparer.

At få mere information om, hvordan man kan få et højt udbytte, kan du kontakte mig på mailen: parr@ludvigsgaardsfoder.dk eller tlf. 33 39 47 32.

Efter en af dem, som har fået en forhøjet stubhøjde, er det vigtigt at få et højt udbytte i græsset. Det er vigtigt, at man ikke har for lav fordejlighed af mæsen, da det kan få et negativt effekt på udbyttet.

Majsen i fedtmarken kan forøges ved at sætte en højere stub. Derved mindskes belastningen på jorden, hvilket gør mindre træk på landbruget.

Stubhøjden skal håndteres. Værne mod at høste mæsen.

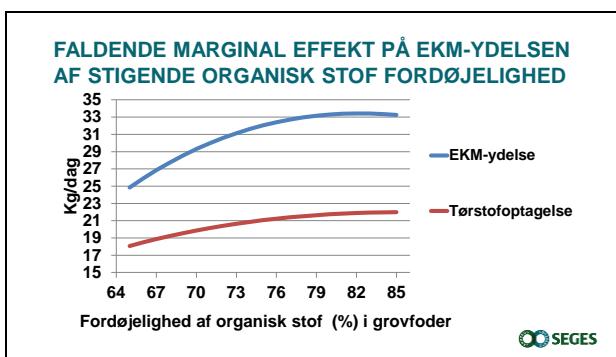

36

Budskabet i artiklen er, at der skal sættes en højere stub, hvis fordejligigheden af græsensilagen er lav. Argumentet er, at der spares på indkøbt foder ved at sætte en højere stub. Men har det nogen betydning, hvad fordejligigheden er i græsensilagen?

SAMME EFFEKT PÅ RATIONEN AF HØJ STUB VED LAV OG NORMAL FORDØJELIG GRÆSENSILAGE				
Stubhøjde i maj	Normal fordøjelig græsensilage		Lav fordejelig græsensilage	
	Normal	+30 cm +120 kg EKM	Normal	+30 cm +120 kg EKM
Hvede, NaOH-ludet	5,5	4,8	5,0	4,6
Rapskager	3,2	3,2	3,2	3,2
Sojaskrå	0,9	1,0	1,4	1,5
Roeppiller	1,5	1,5	1,5	1,5
Kløvergræsensilage	5,5	5,5	5,5	5,5
Majsensilage	8,1	8,6	7,9	8,3

37

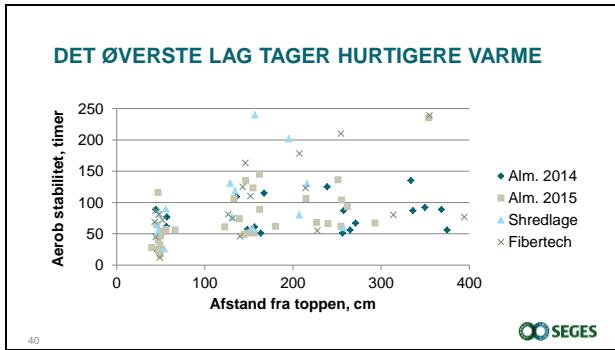

Ved optimering af foderrationerne i DMS opnås storst set samme ændring i rationens sammensætning ved at sætte høj stub, uanset om græsensilagen har normal eller lav fordøjelighed.

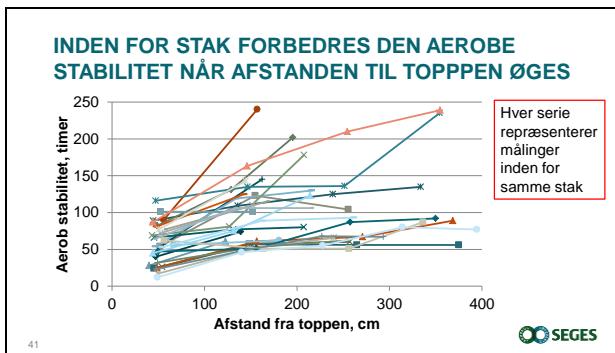

39

I forbindelse med densitetsmålinger blev der udtaget prøver af blokke fra forskellige højder til bestemmelse af aerob stabilitet. Der var tydeligt ringere stabilitet målt i laboratoriet i den øverste blok. Spørgsmålet er, om den dårligere stabilitet kan have sammenhæng med iltgennemtrængeligheden af ensileringsfolierne.

Den aerobe stabilitet blev generelt bedre med stigende dybde.

EGENSKABER FOR FORSKELLIGE FOLIETYPER

Egenskab	Enhed	Ultra Cover	Polydress Elan 40	Polydress® 2in1
Type		Dækfolie	Underlagsfolie	Kombifolie
Tykkelse	µm	150	40	100
Trækstyrke, langs	N/cm	39	11	20/16
Rivestyrke, langs	N/mm ²	26	28	25/80
Brudforlængelse, langs	%	670	300	600/340
Slagstyrke	g	600	130	>> 900
iltgennemtrængelighed	Cm ³ /m ² /24 timer	180	940	< 30

42

SEGES

Kombifolien består af 80 µm polyetylen dækfolie og 20 µm polyamid underlagsfolie, der på trods af den lille tykkelse har en meget høj tæthed. Når polyamid underlagsfolien bliver fugtet af afgrøden, løsnes den fra dækfolien.

Der gennemføres i øjeblikket en test af de tre typer ensileringsfolier efter følgende plan:

- 2 lag Ultra Cover (i alt 300 µm) i 5 majsstakke
- 1 lag Ultra Cover + Polydress Elan 40 (i alt 190 µm) i 10 majsstakke
- 1 lag Polydress 2in1 (i alt 100 µm) i 10 majsstakke

KOMBIFOLIE RULLES SAMMEN MED SIDEFOLIE
SOM EN PØLSE OG DÆKKES MED SANDSÆKKE

43

SEGES

DENSITET AF MAJSENSILAGE

SEGES

LAVERE DENSITET MED SHREDLAGE I TYSK
FORSØG

	Almindelig 7 mm	Shredlage 26 mm
Kg tørstof/m ³		
Øverst	220	166
Midten	277	254
Nederst	304	289
Middelværdi	267	236

Ca. 34 % procent tørstof

Pries & Bothe, Riswicker Ergebnisse 2/2016

SEGES

45

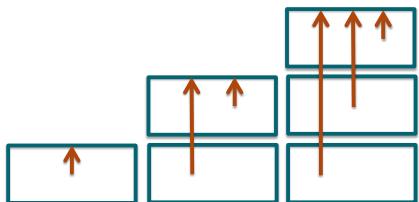
Densiteten i plansiloerne blev målt med bor i ni punkter som vist på billedet. Diameteren på boret var 10 cm, og der blev boret i en dybde på 50 cm. Densiteten i Shredlage majssilagen i de øvre lag var betydeligt under det i Tyskland anbefalede niveau på 280 kg tørstof/m³ ved 34 % tørstof for at minimere porevolumen.

UDTAGNING AF PRØVER TIL DENSITETSMÅLING

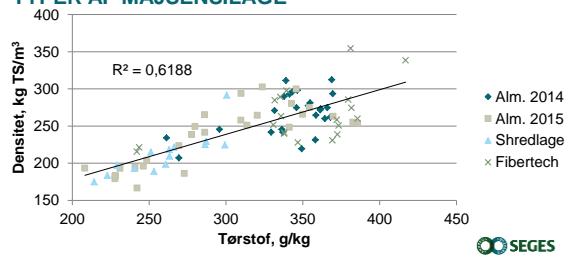
46

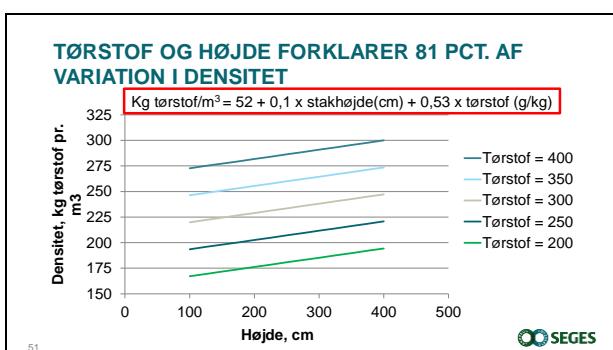
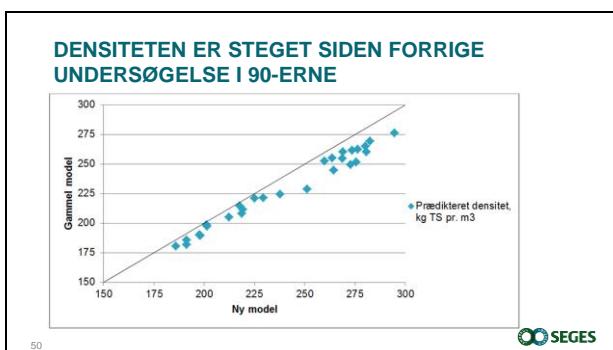
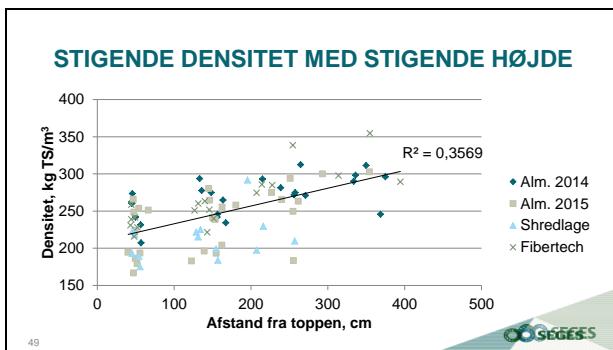
DEFINITION AF HØJDER FOR BLOKKE

47

STOR STIGNING I DENSITET MED STIGENDE TØRSTOFPCT., MEN INGEN FORSKEL MELLEM TYPER AF MAJSENSILAGE

På baggrund af denne model er densiteten øget med 12 % siden undersøgelserne i 98 og 99. Desuden adskiller den nye model sig fra den gamle ved ikke at have aftagende effekt af højde. Her kan det ikke afgøres at der ved stakke som overstiger 4 meter kan have aftagende effekt af højde.

TEST AF DENSITET I MIDTEN OG I SIDEN AF PLANSILOER

52

FORSKEL I DENSITET MELLEM MIDTEN OG SIDEN AF PLANSILOER

Bedrift	Densitet, kg TS/m ³		
	Midten	Siden	% forskel
1	274	251	-8
2	282	263	-7
3	233	225	-4
4	286	279	-3
5	257	253	-2
6	274	279	+2

53

NYT OM ANALYSE AF MAJS

54

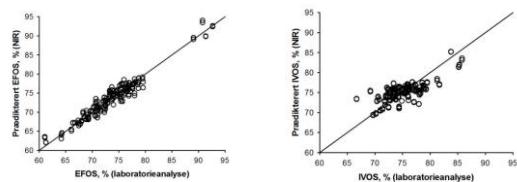
NIVEAUFORSKEL I FORDØJELIGHED MELLEM FRISK OG ENSILERET MAJS

	Landsforsøg 2016 Alle sorter	Ensilageprøver 2016 3473 prøver
Tørstof	351	364
NDF	388	360
Stivelse	330	318
Organisk stof fordøjelighed	73,7	77,5
Kg tørstof pr. FEN	1,25	1,19

55

NIR-PRÆDIKTION MERE PRÆCIS FOR EFOS END FOR IVOS I MAJSENSILAGE

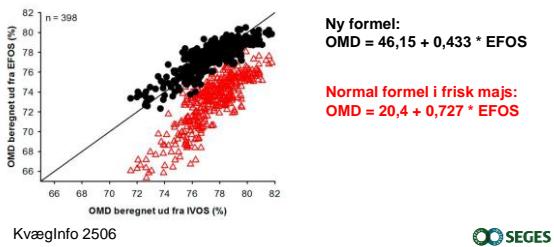

56

KvægInfo 2495

NY FORMEL TIL BEREGRING AF ORGANISK STOF FORDØJELIGHED I FRISK MAJS UD FRA EFOS

57

KvægInfo 2506

I Danmark anbefales EFOS (enzymmetode) til analyse af fordøjelighed i frisk majs, mens IVOS (vomvæske) anbefales til analyse af majssilage. Der har imidlertid gennem mange år været en betydelig niveauforskelse i organisk stof fordøjelighed og dermed i energiværdi mellem frisk majs analyser og ensilageanalyser.

NIR-analyser af majssilage baseret på EFOS har vist sig at væsentligt mere præcise end NIR-kalibreringer baseret på IVOS. Det tyder på, at IVOS-metoden også har problemer med at fordøje stivelsen i ensileret majs.

For at sammenligne EFOS og IVOS blev et større antal prøver af majssilageprøver analyseret med begge metoder. Det gav mulighed for at beregne en ny omregningsformel fra EFOS til organisk stof fordøjelighed, så EFOS og IVOS i gennemsnit vil give samme organisk stof fordøjelighed i majssilage.

**OMREGNING AF ORGANISK STOF FORDØJELIGHED
MED NY FORMEL PASSER BEDRE**

	Landsforsøg 2016 Alle sorter	Landsforsøg 2016 Alle sorter Omregnet	Ensilageprøver 2016 3473 prøver
Tørstof, g/kg	351		364
NDF, g/kg TS	388		360
Stivelse, g/kg TS	330		318
Organisk stof fordøjelighed, %	73,7	77,9	77,5
Kg tørstof pr. FEN	1,25		1,19

